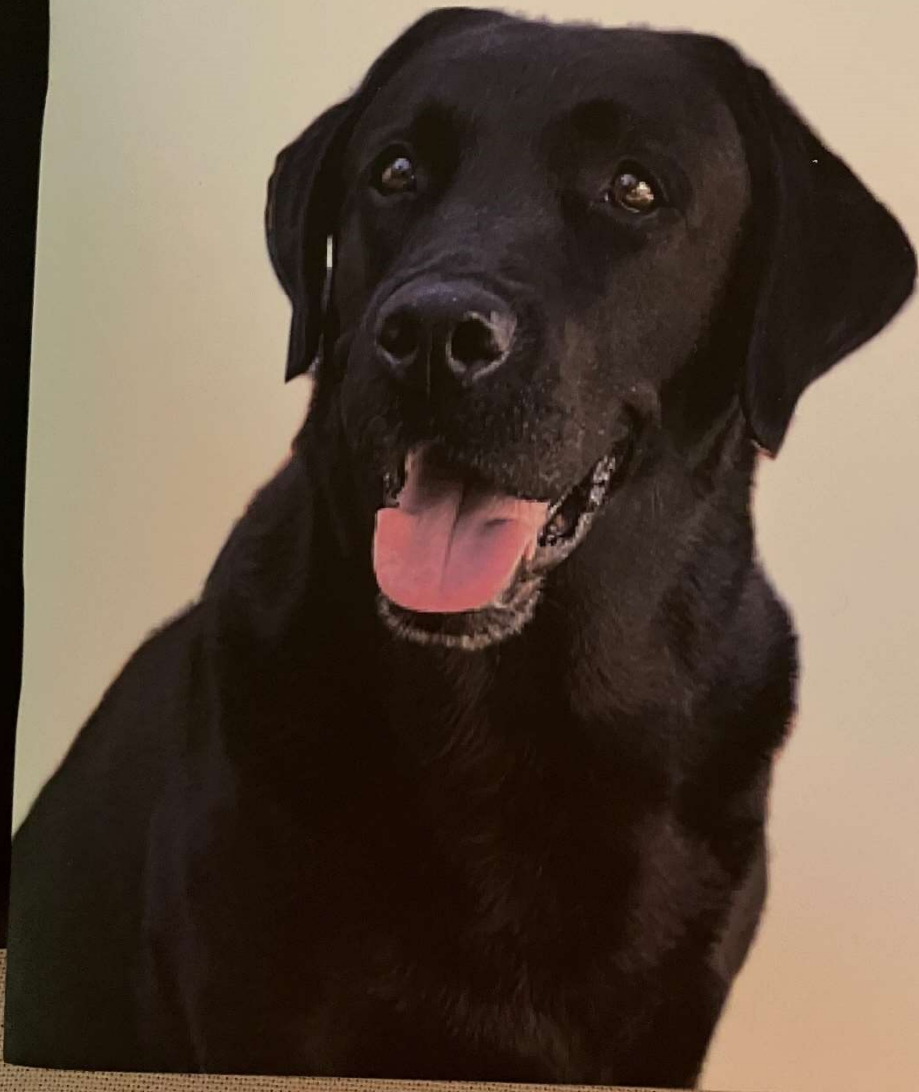

Sarah's
Dolly

Sáfrányné Kobli Írisz

DOLLY

Helma Kiadó
2024

© Sáfrányné Kobli Írisz

Minden jog fenntartva.
A könyv bármely részének közléséhez a kiadó
előzetes hozzájárulása szükséges.

ISBN 978-963-639-737-1

Kiadja a HELMA kiadó 2024. 12. 04.

A könyv elkészítésében részt vett:

Fotó:

Baráthegyi Vakvezető Kutya Iskola/Gombai Gellért

Szerkesztette:

Pió Márta és Coronet Kft.

Borító:

Szatmári Kinga és Bárány Kriszta

a Rotary Club Győr komplex támogatásával

Tartalom

Előszó.....	6
Az első: a szabadságra nyíló ajtó.....	6
Kutyák boltban, buszon, iskolában.....	7
Nem a gazda, nem a kutya választ.....	14
Hogy lett Dolly vakvezető.....	16
Volt-nincs repedés a járdán, munkagépek, vizsgafeladatok	20
Meglepő mindennapi történetek.....	24
Háromszor tanultuk a csarnokot.....	31
Munkahelyem és Dolly.....	35
Dolly és a lovak, őzek, pockok, csirkék.....	38
Dolly és az egészségügy.....	40
Papucs és a gyerekek.....	43
Győr elfogadott.....	46
Dolly betegen is óv.....	46

Kicsoda Dolly a gyönyörű fekete kutya?

Talán egy égből pottyant csoda kutya,

vagy talán mentő kutya, ahogy a gyerekek

szokták hívni, vagy inkább Írisz vakvezető

kutyája?

A könyvből mindez kiderül, olykor vicces,

máskor kalandos történetekkel tarkítva.

Előszó

Első könyvem megírása után, az olvasók biztatására, úgy döntöttem, hogy még egy könyvet írok, amely Dollyról, a jelenlegi vakvezető kutyámról szól.

Ebben a könyvben már nem kívánok kitérni korábbi segítő kutyáimra, esetleg, néha-néha megemlítem majd őket. Ennek a könyvnek a főszereplője Dolly. Nem vagyok kutya kiképző, és a könyvben nem is kívánok szakmai dolgokról beszélni, sokkal inkább a saját magam által megélt dolgokról fogok írni, melyek talán néha, szomorúak, néha viszont megnevettetik az embert. Mire a könyvem végére érsz, szerintem sokkal többet fogsz tudni a vakvezető kutyákról, mint amit eddig tudtál.

Az első: a szabadságra nyíló ajtó

Kétoldali retinoblastomával születtem, emiatt elveszítettem a látásom. Szüleim éppen úgy neveltek fel, mint a testvéreimet. Óvodába és iskolába Budapestre jártam, ahol kiváló gyógypedagógusok, és szakemberek, alapozták meg az iskolai tudásomat. Itt tanultam meg írni, olvasni, számolni, és még sok minden mást is. Itt alapozták meg az önállóságomat, és itt tanítottak meg közlekedni is. Később látó gyerekek között tanultam. Szüleim mindig arra törekedtek, hogy önálló maradjak. De akkor, hogy érkezett a kutya az életembe? Anyukám olvasott egy könyvet, melyben egy látássérült fiatal

hölgynek egy csodálatos labrador segítette a mindennapjait. Gondolta, nekem is jó volna egy ilyen kutya, ezért aztán beadtuk az igényünket egy vakvezető kutyára. Akkoriban még csak egy kutya kiképző iskola működött az országban.

Még csak 15 éves voltam, amikor megérkezett Larry, az első vakvezető kutyám. Ő volt a szabadságra nyíló ajtó. Ahogy elindultam vele, úgy éreztem látok, és mintha minden megváltozott volna. Csodálatos volt. Larry végig követte gyermekkorom végét, és a felnőtté válásom egy részét, sőt még a házasság kötésemet is. Őt követték, Szami, és Flóra kutyák. Ők hárman már mind az örök vadászmezőkről figyelnek engem. Csodálatos kutyák voltak. Nem is gondoltam volna, hogy a legnehezebb mindig az lesz majd, amikor el kell őket engedni. először csak a vezető munkából, aztán később akkor, amikor végleg elmennek. Larry elvesztése volt a legfájdalmasabb. Úgy sírtam, mint egy kisgyermek, a mai napig nem felejttem el őt. Egy gyönyörű kép őrzi emlékét a nappalink falán.

Kutyák boltban, buszon, iskolában

Ahogy teltek az évek, úgy tudtam meg egyre többet a vakvezető kutyákról, és egyre rutinosabban közlekedtem velük. Megtanultam „vakosan” gondolkodni. Előre megterveztem az útvonalakat, amelyeket használni fogok, és látó segítővel bejárva, megtanultam, milyen támpontok vesznek körül, és mire kell figyelnem, hol van lépcső, zebra, vagy éppen buszmegálló. Ezen kívül segítségemre volt, és van, minden olyan információ, amit éppen ott, az

adott útvonalon talállok. Ilyen lehet, a talpam alatt érzett talaj változása. Hogy a járda mellett fű, vagy kavics van, van-e mellettem kerítés, vagy fal, vagy semmi. Ezek az információk mind-mind segítenek a tájékozódásban. Ezek birtokában már jól tudtam irányítani a kutyáimat, egyre ügyesebben közlekedtem velük, és egyre több helyre jutottam el. Az iskola után megtanultam az állatorvoshoz, majd a nővérem házához vezető utat.

Később megtanultam vásárolni az üzletekben, és még a piacon is.

Az idő múlásával nemcsak én fejlődtem, de a kutyák képzése is, és a jogszabályok is. Larrynek, még papír alapú igazolványa volt, melyben Larry orr nyomata volt. Ma már plastik kártya a kutya igazolvány, és fénykép van benne. Larrynek, fehér bőrből készült hámja volt, két oldalán vöröskereszt, ez jelezte, hogy ő vakvezető kutya. Napjainkban, piros textil hámjuk van a kutyáknak, rajta a kiképző szervezet logója, Dollyén a Baráthegyié, amit gyakran bernáthegyinek is olvasnak. Larry idejében még szükség volt a tömegközlekedési eszközökön a

szájkosárra, napjainkban ez már nem kötelező a vakvezető kutyákra. Ettől függetlenül megesik még néha, hogy egyegy ember követeli, hogy tegyek Dollyra kosarat. Furcsa volna, mert akkor Dolly nem tudna segíteni, ha éppen leejtem a botom, vagy a pórázát. Mert, ha ez megtörténik, bizony Dolly már a szájába veszi, és adja is a kezembe.

Larry idejében, az üzletekbe, bevásárló központokba a vakvezető kutya csak a pénztárak vonaláig jöhetett, és ott helyben maradásban várta meg a kutya a gazdáját, ami egyáltalán nem volt jó. Én sosem mertem egyik kutyámat sem nyugodt szívvel letenni egyik pénztárnál sem, még ha a boltos vállalta volna, hogy figyel rá, akkor sem. A

kutyáim szintűgy nem szívesen maradtak, és vártak ott, mintha tudták volna, mellettem a helyük, mert ők azért vannak, hogy segítsenek. Napjainkban már minden, ami a közforgalom előtt nyitva áll, az a vakvezető kutyák előtt is nyitva áll, tehát, ma már a kutya bevezeti a gazdáját az üzletekbe, és mindenhová, ahol a gazdinak dolga van, legyen az bolt, vagy orvosi rendelő, vagy kórház, posta, hivatal, vagy bármi más. Senkinek sem kell attól tartania, hogy ezek a kutyák nem tudnak viselkedni, vagy, megennének bármit egy boltban. Gyakran hallom a gyerekektől, hogy behozták a kutyát, és nem értik mért lehet bent a boltban a kutya. Vannak szülők, akik elmondják, hogy a segítő kutya bejöhet, de van, aki ráhagyja a gyerekekre a kérdést. Egyszer még az is előfordult, hogy egy gyerek azt mondta: "Anya: mi van, ha ide kakil a kutya?" „Természetesen a gyermek válasz nélkül maradt. De arra is van példa, hogy egy szülő elmondja a gyermeknek, mért van itt a kutya. Egyik alkalommal történt felszálltunk Dollyval a buszra, egyszer csak hallom egy gyermek mondja az anyukájának: "Itt egy kutya." Az anyuka elmondta, hogy azért van itt a kutya, mert segít a gazdájának. Erre a gyermek: "Akkor elviszi a gazdáját a Mekibe?" Ezen mosolyogtam magamban. Aztán még megjegyezte: "Ugat a lámpánál?" Mivel távolabb ültek tőlem, nem értettem, milyen válaszokat kapott az anyukájától, de aranyos volt.

Azt gondolom, Dolly szerencsés kutya, mert nem sok ellensége van. Talán a kezdetek-kezdetén volt néhány nézeteltérésünk egy-két üzletben, de ma már van olyan bolt, ahol Dolly a sztár. Minden eladó őt keresi, még a biztonsági őr is. Ildikó nagy kedvence Dolly, és ezáltal sokan szeretik őt ebben a boltban. Mivel ez egy nagyobb bevásárló üzlet, ide nem szívesen megyek egyedül, de Biztos vagyok benne, ha egyszer egyedül kellene itt

vásárolnom, csak Dollyval, akkor is kapnék segítséget. Egyik alkalommal a plázában történt, hogy egy játékboltba nem akarták őt beengedni, mert össze szőrözi a játékokat. Én ezt jelentettem, és kárpótlásul ajándékot kaptunk. Azóta minden rendben van, sőt, a múltkor oda sikerült bemennem segítséget kérni, mert nem találtam egy üzletet, és az egyik eladó készségesen jött velem, és elkísért a keresett üzletig. Sokat változtak az emberek, és elfogadóbbak lettek. Ez persze nem jelenti azt, hogy néha nem szaladunk bele, egy-két rossz megjegyzésbe. Egyre több üzletben fogadják Dollyt szeretettel, nemcsak az eladók, de az örök is.

Gyakran hallom azt is, hogy ezek a kutyák mindent tudnak. Sajnos nem. Sok mindent tudnak, de nem mindent. Nem maguktól tudják, hogy a gazdi hová szeretne menni. Mindig a gazdi irányítja a kutyát, és ő is mondja meg, hogy hová mennek. Vannak vezényszavak, amelyeket a kutya irányítására használunk. Ilyen a jobbra, ballra, zebrához: stb. Itt szeretném még kiemelni, a simogatást. Gyakran találkozunk azzal a helyzettel, hogy az emberek, csodálják, Dollyt, és a többi vakvezető kutyát, hiszen okosak, szépek, és ahogy az emberek fogalmazznak, cukik. Ki tud ellen állni egy cuki kutyának, hogy ne érjen hozzá, és ne akarja megsimogatni? A vakvezető kutyát, bizony nem szabad simogatni, még akkor sem, ha úgy látszik, hogy semmi dolga, és most szabad. Mindig meg kell kérdezni a gazdit, hogy szabad-e megsimogatni a kutyusát, és ő majd megmondja a választ. Én nem szeretem, ha Dollyt simogatják, bár néha vannak kivételek. Szeretem, ha Dolly egy gazdás, és hozzám ragaszkodik, és a figyelme is csak rám terjed ki. Ők mindig figyelnek, dolgoznak, és készen állnak, ha rajtuk van a vezető hám. Ha éppen valahol fekszenek, és úgy tűnik, semmi dolguk, akkor is van feladatuk, várják a